

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0509U000758

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-12-2009

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Філон Василь Іванович

2. Filon Vasyl Ivanovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 06.01.03

Назва наукової спеціальності: Агрогрунтознавство і агрофізика

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-12-2009

Спеціальність за освітою: 7.130101

Місце роботи здобувача: Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Код за ЄДРПОУ: 00493764

Місцезнаходження: 62483, Харківська обл., Харківський р-н, п/в "Комуніст - 1" ХНАУ

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.353.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Код за ЄДРПОУ: 00493764

Місцезнаходження: 62483, Харківська обл., Харківський р-н, п/в "Комуніст - 1" ХНАУ

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.05.43

Тема дисертації:

1. Діагностика і екологічнобезпечне спрямування трансформації ґрунтів при внесенні добрив
2. Diagnostics and ecologically safe direction of soil transformation when applying fertilizers

Реферат:

1. Об'єкт - діагностика і екологічнобезпечне спрямування трансформації ґрунтів при внесенні добрив. Ціль - розробка теоретичних основ і практичних заходів з діагностики, дослідження й екологічнобезпечного спрямування трансформації ґрунтів при інтенсивному використанні добрив. Методи - порівняльно-профільно-генетичний, польовий і лабораторно-аналітичний. Теоретичні результати - на основі залучення сучасних методів досліджень (мікро- і субмікроморфологія, електронна та ІЧ- спектроскопія, рентгенструктурний аналіз, X-Ray томографія і ультрацентрифугування) розкрито суть і закономірності розвитку ґрунтових процесів, що відбуваються в осередках внесення мінеральних добрив. Зокрема встановлено, що взаємодія добрив з ґрунтом носить чітко виражений локальний характер і поступово розгортається у просторі й часі. Це дає змогу активно втручатись у процеси взаємодії добрив з ґрунтом, робить їх передбачуваними і керованими. Практичні результати Розроблено шляхи управління процесами взаємодії добрив з ґрунтом: вибір форм добрив з урахуванням пептизуючої їх здатності, способу внесення

(локального чи суцільного), використання коагулюючих домішок. Новизна - вперше досліджено явище пептизації органічних колоїдів добривами і визначені кількісні параметри "пептизації" залежно від форми добрива, типу ґрунту, характеру його сільськогосподарського використання і прийомів агротехніки. Внесено доповнення до існуючої класифікації мінеральних добрив. Зокрема пропонується класифікувати мінеральні добрива за впливом їх на органічну частину ґрунтів. Введено такий показник, як пептизуюча здатність добрив. Запропоновано використовувати його для прогнозу трансформаційних змін ґрунтів під впливом добрив. Виявлено існування і сфери використання (управління якістю культур) калійно-амонійного зв'язку в системі рослина-ґрунт-добриво. Уперше в Україні показана можливість використання X-Ray-томографії для оцінки структурно-агрегатного стану ґрунтів. Експериментально обґрунтовано агроекологічні наслідки внесення мінеральних добрив під поверхневий обробіток ґрунту, а також локального внесення азотних добрив, у тому числі, і таких перспективних, як вуглеамонійні солі. Ступінь впровадження - результати дисертаційної роботи є теоретичною основою екологобезпечного використання мінеральних добрив на ґрунтах Полісся і Лісостепу України. Область - науково-дослідна, учбова, господарська.

2. Object - diagnostics and ecologically safe direction of soil transformation when applying fertilizers. Purpose - theoretical bases and practical measures is on diagnostics and ecologically safe direction of soil transformation when applying fertilizers have been determined. Methods - comparatively-type-genetic, field and laboratory-analytical. Theoretical results. The essence and conformity to natural laws of soil processes development which occurs in the centers of applying mineral fertilizers have been discovered on the basis of using modern methods of researches (micro- and submicromorphology; electronic and infra-red spectrometry; X-Ray structural analysis; the X-Ray-tomography and ultracentrifuging). Besides, it has been established, that interaction of fertilizers with soil has a distinct local character and is gradually developing in space and time. This fact allows actively intrude into the processes of fertilizers and soil interaction and makes them to be foreseeable and controllable. Practical results - adopting control of processes of co-operation of fertilizers is developed with soil: choice of forms of fertilizers taking into account their peptize ability, method of application (local or continuous), use of peptize additions. Novelty- first explored the phenomenon of peptize of organic colloids by fertilizers and the quantitative parameters of "peptize" are certain depending on the form of fertilizer, as soil, pattern of its agricultural use and adopting an agrotechnics. Adding is borne to existent classification of mineral fertilizers. In particular it is suggested to classify mineral fertilizers after influence of them on organic part of soil. Such index is entered, as peptize ability of fertilizers. It is suggested to use it for the prognosis of transformations changes of soils under fertilizers. Existence and spheres of the use (quality management of cultures) of potassium-ammonium connection is exposed in the system plant-soil-fertilizer. For the first time in Ukraine possibility of the use of X-Ray-tomography is shown for the estimation of the structurally-aggregate state of soils. Agroecological consequences of applying mineral fertilizers under a surface soil cultivation, as well as local nitric fertilizers application, including such perspective ones as coal-ammonium salts, have been experimentally substantiated. Degree of application - dissertation job performances are theoretical basis of the ecologically safe use of mineral fertilizers on soils of Polissya and Forest-Steppe of Ukraine. The field is scientific-research, educational, economic.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тихоненко Дмитро Григорович
2. Tikhonenko Dmytro Grygorovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гринченко Тімур Олександрович
2. Гринченко Тімур Олександрович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вознюк Степан Тихонович

2. Вознюк Степан Тихонович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Балаев Анатолій Джалілович

2. Балаев Анатолій Джалілович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Веремеєнко Сергій Іванович

2. Веремеєнко Сергій Іванович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Балюк Святослав Антонович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Балюк Святослав Антонович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.